

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ & ΛΙΜΕΝΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΙΜΕΝΩΝ, ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ
ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ & ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΛΙΜΕΝΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ Β' - ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ, ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ & ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΛΙΜΕΝΩΝ

Ταχ. Διεύθυνση : Ακτή Βασιλειάδη,
ΠΥΛΗ Ε1 (εντός Λιμένα) Πειραιάς
Πληροφορίες: Α. Ανδρεάκου
Τηλέφωνο: 213-137-4137
e-mail: dlp@yna.gov.gr

Πειραιάς, 10 Ιουνίου 2026
Αρ. Πρωτ.: 3112.8/39909/2026

ΠΡΟΣ: Όπως Π.Α.

ΘΕΜΑ: «Αποσαφήνιση ζητημάτων εποπτείας, ελέγχου νομιμότητας και σύνθεσης Λιμενικών Επιτροπών Κρατικών Λιμενικών Ταμείων».

Σχετικά:

- (α) Το άρθρο 2 ν. **4150/2013** «Ανασυγκρότηση του Υπουργείου Ναυτιλίας και Αιγαίου και άλλες διατάξεις (Α' 102).
- (β) Το π.δ. **362/1997** «Διατήρηση της Εποπτείας Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου από το Υπουργείο Εμπορικής Ναυτιλίας (Α' 240).
- (γ) Η Απόφαση **1071/2015** ΣτΕ.
- (δ) Η αριθμ. **550/1999** Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
- (ε) Η αριθμ. **294/2010** Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.
- (στ) Το υπ' αρ. πρωτ. **424/02.04.2026** Ερώτημα του Λιμενικού Ταμείου Ηρακλείου προς τον Γενικό Γραμματέα Ναυτιλίας και Λιμένων με θέμα «Ζήτημα Ελέγχου Νομιμότητας των πράξεων του Λιμενικού Ταμείου Ηρακλείου». (μ.π.ο.).

Με αφορμή χρόνια ερμηνευτικά και διοικητικά ζητήματα που ανακύπτουν κατά την εφαρμογή του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου λειτουργίας των Κρατικών Λιμενικών Ταμείων, τα οποία έχουν οδηγήσει στην τακτική υποβολή διοικητικών προσφυγών και αναφορών κατά πράξεων Λιμενικών Επιτροπών, διαπιστώνεται ότι εξακολουθούν να υφίστανται ασάφειες ως προς την άσκηση εποπτείας, τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των Λιμενικών Επιτροπών, καθώς και ζητήματα νόμιμης σύνθεσης και ασυμβίβαστου των μελών τους. Δια τούτο, κρίνεται σκόπιμη η αποσαφήνιση των εν λόγω ζητημάτων προς διασάφηση αλλά και επίλυση αυτών, με απώτερο στόχο την μη επανεμφάνιση ανάλογων προβλημάτων και κατ' επέκταση νομικών και εν γένει διοικητικών συγχύσεων.

Αρχικά, τα ανωτέρω ζητήματα συνδέονται κυρίως με τη διαχρονική εφαρμογή διατάξεων του από 14/19-01-1939 β.δ. «Περί κωδικοποίησης των περί Λιμενικών Ταμείων κειμένων διατάξεων» (Α'24), σε συνδυασμό με τις μεταγενέστερες μεταβολές της διοικητικής οργάνωσης του κράτους και του πλαισίου εποπτείας των νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου, γεγονός που έχει δημιουργήσει διοικητικό και ερμηνευτικό κενό ως προς την ομοιόμορφη εφαρμογή του ισχύοντος εποπτικού πλαισίου επί των Κρατικών Λιμενικών Ταμείων. Κατόπιν επεξεργασίας του σχετικού νομοθετικού πλαισίου και ιδίως του **άρθρου 2 του ν. 4150/2013 (Α' 102)** και του **π.δ. 362/1997 (Α' 240)**, καθώς και λαμβανομένων υπόψη της απόφασης **1071/2015 ΣτΕ** και των υπ' αριθμ. **294/2010** και **550/1999** Γνωμοδοτήσεων του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους οι οποίες έχουν γίνει αποδεκτές από τους αρμόδιους Υπουργούς, παρέχονται οι ακόλουθες διευκρινίσεις προς ενιαία εφαρμογή από τα Λιμενικά Ταμεία.

1. Ως προς την αρμοδιότητα εποπτείας επί των Κρατικών Λιμενικών Ταμείων και του ελέγχου νομιμότητας των πράξεων αυτών, σύμφωνα με το **π.δ. 362/1997**, την απόφαση **1071/2015 ΣτΕ (σκ. 10, 11 και 12)** και τη Γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ. **294/2010** και κυρίως τη γενική νομοθετική βάση του **άρθρου 2 του ν. 4150/2013** δια της οποίας θεσμοθετείται η ειδική εποπτική αρμοδιότητα του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής επί όλων των θεμάτων διοίκησης, λειτουργίας και ανάπτυξης των Κρατικών Λιμενικών Ταμείων, συνάγεται ευθέως ότι αυτή ανήκει στο Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

Ειδικότερα, σημειώνεται ότι αφενός το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε ότι η εποπτεία επί των Λιμενικών Ταμείων, τα οποία δεν λειτουργούν ως νομικά πρόσωπα Δήμων ή Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων δεν ανήκει στον (τότε) Γενικό Γραμματέα της οικείας Περιφέρειας, αλλά στον Υπουργό Εμπορικής Ναυτιλίας, δυνάμει του άρθρου 1 του π.δ. 362/1997. Ακολούθως, το Ν.Σ.Κ. έκρινε ότι η αρμοδιότητα του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας εξαντλείται στην πράξη συγκρότησης της Λιμενικής Επιτροπής, ενώ οι μεταγενέστερες πράξεις λειτουργίας και διοίκησης αυτής, υπόκεινται στον έλεγχο νομιμότητας του εποπτεύοντος Υπουργείου. Ακόμη, σύμφωνα με άρθρο 2 του ν. 4150/2013, προκύπτει ότι τα Κρατικά Λιμενικά Ταμεία, ως αυτοτελή Ν.Π.Δ.Δ. εποπτευόμενα από το Υ.ΝΑ.Ν.Π. ως προς την διοίκηση, λειτουργία και ανάπτυξη -και όχι ως νομικά

πρόσωπα των Ο.Τ.Α.- δεν υπάγονται στον γενικό μηχανισμό ελέγχου νομιμότητας του άρθρου 225 του ν. 3852/2010. Ως εκ τούτου, γενικότεροι ισχυρισμοί περί ακυρότητας των αποφάσεων

λόγω μη αποστολής τους στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση, δεν θεμελιώνονται επί του ισχύοντος ειδικού εποπτικού πλαισίου των Κρατικών Λιμενικών Ταμείων. Τούτο εξάλλου επιβεβαιώνεται και από το γεγονός ότι το άρθρο 13 του 14/19-01-1939 β.δ. και μεν εξακολουθεί να ισχύει, πλην όμως αποτελεί ένα ειδικότερο ρυθμιστικό πλαίσιο το οποίο περιλαμβάνει πολύ συγκεκριμένες ελεγκτικές αρμοδιότητες, μη δυνάμενες εκ μόνος –χωρίς ρητή νεότερη διάταξη- να θεμελιώσουν ισχύουσα γενική αρμοδιότητα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Περαιτέρω, τα προρρηθέντα ενισχύονται και από τα προβλεπόμενα στο π.δ. 13/2018 «*Οργανισμός Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής*» (Α' 26), το οποίο εξειδικεύει οργανικά και λειτουργικά τα υπό ανάλυση ζητήματα. Πιο συγκεκριμένα, αφενός το άρθρο 62 του π.δ. 13/2018 καθιστά τη Διεύθυνση Λιμενικής Πολιτικής αρμόδια για την εποπτεία των Φορέων Διοίκησης Λιμένων αρμοδιότητας Υπουργείου, καθώς και για την παρακολούθηση της εφαρμογής της ισχύουσας νομοθεσίας ως προς τη διοίκηση, οργάνωση, λειτουργία και εκμετάλλευση Λιμενικών Ταμείων και αφετέρου το άρθρο 52 του ίδιου π.δ. καθιστά τη Διεύθυνση Προϋπολογισμού και Οικονομικής Πληροφόρησης αρμόδια για ζητήματα που αφορούν τους προϋπολογισμούς των εποπτευόμενων φορέων. Εξ αυτών προκύπτει ότι η εποπτεία του Υπουργού Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ασκείται μέσω ειδικώς καθορισμένης διοικητικής δομής, ενώ παράλληλα το Υπουργείο διαθέτει οργανικά θεσπισμένο μηχανισμό άσκησης εποπτείας και στο πεδίο της οικονομικής λειτουργίας των Κρατικών Λιμενικών Ταμείων

2. Ως προς το ζήτημα του ασυμβίβαστου μέλους της Λιμενικής Επιτροπής λόγω αυτοδιοικητικής ιδιότητας, επισημαίνεται ότι σύμφωνα με τη Γνωμοδότηση Ν.Σ.Κ. 550/1999, η συμμετοχή αιρετού εκπροσώπου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στη Λιμενική Επιτροπή δεν συνιστά από μόνη της ασυμβίβαστο, καθώς η νομοθεσία περί συγκρότησης των Λιμενικών Επιτροπών προβλέπει ρητώς τη συμμετοχή εκπροσώπου της Τ.Ε.Δ.Κ. (ΤΟΠΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΔΗΜΩΝ ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ), πλέον Π.Ε.Δ. (ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΕΣ ΕΝΩΣΕΙΣ ΔΗΜΩΝ).

Αναλυτικότερα, το Ν.Σ.Κ. έχει κρίνει ότι ασυμβίβαστο δύναται να εξετασθεί μόνο υπό ειδικές ιδιότητες που προβλέπονται ρητώς στη νομοθεσία, όπως η ιδιότητα έμμισθου δημοσίου υπαλλήλου ή υπαλλήλου Ν.Π.Δ.Δ., και όχι λόγω της αυτοδιοικητικής ιδιότητας καθαυτής.

Συμπερασματικά, τυχόν ενστάσεις περί παράνομης σύνθεσης της Λιμενικής Επιτροπής δεν δύναται να θεμελιωθούν γενικώς και αορίστως επί της συμμετοχής εκπροσώπου της αυτοδιοίκησης, χωρίς ειδική και συγκεκριμένη αναφορά νομίμου ασυμβίβαστου.

Λαμβανομένων υπόψη των όσων αναλύθηκαν, παρακαλούνται τα Κρατικά Λιμενικά Ταμεία και οι Αποκεντρωμένες Διοικήσεις για την ομοιόμορφη εφαρμογή των ανωτέρω, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων τους και κατά την εξέταση συναφών ζητημάτων εποπτείας, ελέγχου νομιμότητας, σύνθεσης και λειτουργίας των Λιμενικών Επιτροπών.-

Ο ΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΛΙΜΕΝΩΝ

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΚΥΡΙΑΖΟΠΟΥΛΟΣ

I. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ

I. ΛΙΜΕΝΙΚΑ ΤΑΜΕΙΑ

1. Α.Τ. ΑΝΤΙΚΥΡΑΣ
2. Α.Τ. ΖΑΚΥΝΘΟΥ
3. Α.Τ. ΙΚΑΡΙΑΣ
4. Α.Τ. ΛΑΚΩΝΙΑΣ
5. Α.Τ. ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
6. Α.Τ. ΠΙΕΡΙΑΣ
7. Α.Τ. ΣΚΥΡΟΥ
8. Α.Τ. Ν. ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ
9. Α.Τ. Ν. ΦΩΚΙΔΑΣ
10. Α.Τ. Ν. ΧΑΝΙΩΝ
11. Α.Τ. Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ

II. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

1. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΤΙΚΗΣ
2. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗΣ
3. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΗΠΕΙΡΟΥ - ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ
4. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ
5. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΚΑΙ ΙΟΝΙΟΥ
6. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΙΓΑΙΟΥ
7. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΚΡΗΤΗΣ

III. ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ

1. Γρ. κ. ΥΝΑΝΠ
2. Γρ. κ. ΓΓΝΛ
3. Γρ. κ. ΓΔΛΛΠΝΕ
4. Δ.Δ.Υ.
- 5.ΔΛΠ Γ΄